

МОТИВИ

към проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-5 от 2023 г. за утвърждаване на образци по чл. 693а от Търговския закон

1. Причини, които налагат приемането на проекта на наредбата

Законът за несъстоятелност на физическите лица (ЗНФЛ) беше приет от Народното събрание на 19 юни 2025 г. и обнародван в „Държавен вестник“, бр. 54 от 4 юли 2025 г., и е в сила от 8 юли, 2025 г. Законът урежда производството по несъстоятелност на физическите лица, които са неплатежоспособни добросъвестни длъжници, както и условията и реда за погасяване на задълженията на длъжниците след откриване на производство по несъстоятелност. Съгласно чл. 23, ал. 1 ЗНФЛ синдикът записва в електронен дневник всяко свое действие, свързано с разпореждането с вещи и права от имуществото на длъжника. При поискване от съда, от кредитор или от длъжника синдикът предоставя достъп до водения от него дневник. Образецът и правилата за водене на дневника се уреждат с наредба, издадена от министъра на правосъдието.

На основание и в изпълнение на чл. 23, ал. 1 ЗНФЛ и § 2, ал. 1, буква „а“ от заключителните разпоредби на ЗНФЛ, в 6-месечен срок от влизането в сила на закона министърът на правосъдието следва да издаде наредба, която да уреди правилата за водене на дневника на синдика.

Действащата Наредба № Н-5 от 24 ноември 2023 г. за утвърждаване на образци по чл. 693а от Търговския закон (обн., ДВ, бр. 100 от 2023 г.) е издадена от министъра на правосъдието на основание чл. 693а от Търговския закон (Наредба № Н-5 от 2023 г.). С наредбата се определят предвидените в чл. 693а от Търговския закон образци на: молба за предявяване на вземане; списъци по чл. 686, ал. 1 и чл. 688, ал. 1 и 3 от Търговския закон относно приетите и неприетите от синдика вземания на кредиторите; сметка за разпределение на наличните суми; ежемесечните отчети по чл. 659, ал. 2 от Търговския закон и отчета на синдика по чл. 664, ал. 1 от Търговския закон; декларацията и съгласието на синдика по чл. 656, ал. 1 и 2 от Търговския закон; дневника по чл. 659, ал. 1 от Търговския закон. Наредбата съдържа и правила за водене на специалния дневник, в който синдикът вписва всяко свое действие, свързано с управлението и разпореждането с вещи и права от имуществото на длъжника или от масата на несъстоятелността.

Съгласно чл. 10 от Закона за нормативните актове, обществените отношения, които спадат към област, за която има издаден нормативен акт, се уреждат с неговото допълнение или изменение, а не с отделен акт от същата степен. С оглед на сходния предмет на обществените отношения, предмет на правната уредба, настоящият проект предвижда изменение и допълнение на Наредба № Н-5 от 24 ноември 2023 г. за утвърждаване на образци по чл. 693а от Търговския закон, издадена от министъра на правосъдието.

2. Правна уредба в проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-1 от 2025 г. за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон

Предлага се създаване на чл. 8, съгласно който синдикът в производството по несъстоятелност на физическите лица води специален дневник в електронна форма съгласно приложение № 13 (Дневник на синдика в производството по несъстоятелност на физическите лица). В дневника синдикът записва всяко свое действие, свързано с разпореждане с вещи и права от имуществото на длъжника или от масата на несъстоятелността, в деня на извършването му.

Въвежда се образец на дневника съгласно приложение № 13. Съгласно указанията за попълване на образца, синдикът записва всяко свое действие по чл. 20, ал. 1 от Закона за несъстоятелност на физическите лица, свързано с разпореждане с вещни и други права от имуществото на длъжника, като разрешаване на плащания, разпореждане с парични суми, изготвяне на обявление за продажба, обявяване на купувач, прекратяване на договор и др. Действието се записва в дневника на датата на неговото извършване

Съгласно новото правило на чл. 1, ал. 3 всички останали образци, предвидени за производството по несъстоятелност на търговците съгласно ал. 1, т. 1 – 5 от наредбата, може да се използват съответно в производството по несъстоятелност на физически лица.

Предвид разширяването на приложното поле на образците и по отношение на производството по несъстоятелност на физическите лица, предлага се съответно изменение на наименованието на наредбата – „Наредба за образците в производството по несъстоятелност“.

3. С приемането на проекта на Наредбата се цели:

- 3.1.** унифициране на дейността на синдиците в производствата по несъстоятелност;
- 3.2.** повишаване на качеството, бързината и ефективността на производствата по несъстоятелност на физическите лица.

4. В резултат от прилагането на проекта на Наредба се очаква въвеждане на ред и правна сигурност относно действията на синдика във връзка с разпореждането на имуществото, съставляващо маса на несъстоятелността, и избягване на бъдещи спорове относно извършените действия в производствата по несъстоятелност на физическите лица.

5. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

За изпълнение на предложения акт няма да са необходими финансови и други средства. Предложеният проект на акт няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет.

6. Други

Проектът на постановление не съдържа разпоредби, въвеждащи в българското законодателство норми на правото на Европейския съюз.

Проектът не съдържа разпоредби, свързани с въвеждане на регулаторни режими.

На основание 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове проектът на Наредба за изменение и допълнение на изменение и допълнение на Наредба № Н-5 от 24 ноември 2023 г. за утвърждаване на образци по чл. 693а от Търговския закон, издадена от министъра на правосъдието (обн., ДВ, бр. 100 от 2023 г.) следва да бъде публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предостави 30-дневен срок за предложения и становища.